

Avaleht>Kohtumenetlused>Kriminaalasjad>Millise riigi kohus on pädev kohtuasjaga tegelema (kohtualluvuse konfliktid)?

Millise riigi kohus on pädev kohtuasjaga tegelema (kohtualluvuse konfliktid)?

Kohtualluvus tähistab õigust ja pädevust mõista kohut kindlaksmääratud territooriumil. Selle alla kuulub kohtute pädevus lahendada kohtuasju, mis on seotud isikute, vara või sündmustega, ning õigus sekkuda, näiteks õigus isikuid vahistada või vara arestida.

Arvestades õigust vabale liikumisele Euroopa Liidus (EL), liikmesriikide kalduvust laiendada oma kohtualluvust ning tehnoloogia arengut viimastel kümnenditel, tekib järjest rohkem olukordi, kus samade asjaolude uurimine ja seotud kriminaalmenetluse toimetamine kuulub mitme liikmesriigi kohtualluvusse.

Kui liikmesriikidel puuduks kohustus teatada üksteisele menetlustest, millega võiks kaasneda kohtualluvuse konflikt, või konsulteerida üksteisega kohtualluvuse konflikti lahendamiseks, võiks tekkida olukord, kus asja menetletakse riigis, kus puuduvad selleks parimad eeldused (nt kui asjaomased tõendid ja tunnistajad asuvad muus liikmesriigis), või olukord, kus asja menetleb mitu liikmesriiki paralleelselt.

Nende riskide vähendamiseks võeti 2009. aasta lõpus vastu [raamotsus kohtualluvuskonfliktide kohta](#). Raamotsuse eesmärk on soodustada tihedamat koostööd kriminaalmenetlusi toimetavate liikmesriikide vahel, et:

hoida ära olukordi, kus eri liikmesriikides toimetatakse sama kuriteokoosseisu käsitlevat paralleelset kriminaalmenetlust sama isiku suhtes ja leppida kokku lahendus sellistest paralleelsetest kriminaalmenetlustest tekkivate negatiivsete tagajärgede ärahoidmiseks.

Raamotsusega püütakse saavutada seda eesmärki kohustusliku konsulteerimismenetluse kehtestamisega juhul, kui eri liikmesriikides toimetatakse paralleelset kriminaalmenetlust. Kui konsulteerimise käigus ei saavutata konsensust, edastavad asjaomased liikmesriigid asja [Eurojustile](#).

Lisaks kriminaalmenetluse suhtes üldiselt kohaldatavale raamotsusele leidub veel mitmesuguseid ELi vahendeid, mis sisaldavad erinevaid kohtualluvuse konflikti ennetamise ja lahendamise kohta, näiteks

[raamotsus Euroopa vahistamismääruse kohta](#) (raamotsuse 2002/584/JSK artikkel 16);

[raamotsus terrorismivastase võitluse kohta](#) (raamotsuse 2002/475/JSK artikkel 9);

[raamotsus infosüsteemide vastu suunatud rünnete kohta](#) (raamotsuse 2005/222/JSK artikkel 10);

[raamotsus organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse kohta](#) (raamotsuse 2008/841/JSK artikkel 7);

[nõukogu määrus, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel](#) (nõukogu määruse (EL) 2017/1939 artikkel 26).

Viimati uuendatud: 27/03/2020

Käesolevat lehekülge haldab Euroopa Komisjon. Sellel veebisaidil avaldatud teave ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni ametlikku seisukohta. Komisjon ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õigusteabe viida alt ELi veebilehtede autoriõiguste eeskirjade kohta.